

Prostituția - un "rău necesar" pentru societate?

. Prostituția în România

În România, prostituția este cunoscută de multă vreme, ca urmare a influențelor orientale, în vechile hotare ale teritoriilor românești femeia avea, cu puține excepții, o lipsă de libertate totală, fiind supusă complet dominației exercitate de părinți sau de soț.

În pofida acestei atitudini tradiționale față de femeie, în Evul Mediu prostituția era răspândită atât în Moldova cât și în Țara Românească, așa cum consemnează diferitele mărturii ale unor călători străini și vechile cronică. În vremea lui Vodă Caragea, la București, numărul de prostituate, denumite kiramale și talanite, era atât de mare încât i s-a sugerat domnitorului să impună taxe speciale pe comerțul practicat de ele, ceea ce i-a adus, se pare, venituri însemnate. O dată cu răspândirea prostituției au căpătat o largă răspândire și bolile, din care sifilisul a avut efecte devastatoare, fapt remarcat și de medicii români în perioada de dezvoltare a igienei și medicinei publice.

Prostituția de tip instituționalizat, sub forma caselor de toleranță, a cunoscut o mare înflorire, mai ales în perioada interbelică, "emblema" ei reprezentând-o celebra "Cruce de Piatră" din cartierul Dădărești, segregată de alte zone ale Bucureștiului prin tradiționalul "felinar roșu". În cadrul ei lucrau "tarfele cu condică", înregistrate legal la poliție și examinate periodic medical. Incaperile erau sordide, iar condițiile igienice dintre cele mai proaste. Totuși, o mare parte din bucureștenii vârstnici își amintesc și astăzi cu "nostalgie" de acest loc, în care au avut pentru prima dată o legătură sexuală cu o femeie, care i-a inițiat în primele taine ale erotismului. Alături de prostituția tolerată de stat, prostituția de stradă, ocazională sau sistematică și fără autorizație era extrem de răspândită în capitală și în alte orașe ale țării.

Regimul comunist, prin rigorile sale impuse de "morală de tip nou", a pus capăt prostituției legalizate, dar n-a putut împiedica practicarea ei. Date fiind privațiunile materiale și tentațiile oferite de această profesie, numeroase tinere practicau prostituția cu străinii, în restaurante, baruri și hoteluri de lux,

vazand in turistii straini pe singurii barbati capabili sa le ofere castiguri si avantaje materiale substantiale, eventual o oferta de casatorie. Alteori chiar organele de represiune stimulau prostitutia, utilizand-o in scopuri politice, cooperand cu profesionistele pentru a obtine informatii despre straini.

Dupa decembrie 1989, prostitutia a iesit din relativul ei anonim si din semiclandestinitatea ei, pentru a cunoaste o alrga expansiune. Dincolo de propria optiune a unor prostituate exersate sau ocazionale de a practica aceasta ocupatie in Turcia sau alte tari, a aparut o adevarata "industrie a sexului" circumscrisa, in majoritatea cazurilor, retelei hoteliere românesti. Prostitutia s-a practicat si se practica in marile unitati hoteliere situate in zone cu mare trafic turistic cum sunt: Constanta, Timisoara, Braila, Galati, Arad, Oradea, Baia Mare, Suceava, Brasov, Predeal si, bineinteles, Bucuresti, in principalele sale hoteluri sau stabilimente de distractie. Au patruns totodata in Romania retele internationale ale traficului de carne vie, care, sub emblema inofensiva a unor firme care cauta dansatoare, manechine sau alte lucratoare pentru strainatate, recruteaza prostituate pentru diferite tari (in special Turcia, Grecia, Italia, Franta si Germania). Multe tinere ajunse in strainatate prin intermediul acestor firme au constatat ca de fapt semnaseră un contract pentru practicarea prostitutiei.

Alteori prostitutia este patronata de asa-zisele agentii matrimoniale care nu sunt altceva decat locuri de intalnire intre parteneri de sex, a caror cunostinta este mediata de patron, care isi asuma rolul de proxenet. Multe dintre acestea publica la rubrica de anunturi ale ziarelor solicitari de prietenie sau companie provenite de la persoane din tara si din strainatate. Angajarea in prostitutie prin intermediul proxenetilor, persoane deosebit de intreprinzatoare, este una dintre caile principale prin care o tanara din Romania devine profesionista.

In ce priveste caracteristicile principale ale prostituatelor din România, conform cu informatiile date de organele de politie, majoritatea provin din familii dezorganizate, au mari deficiente de cultura si educatie si refuza sa munceasca in alte domenii de activitate legala. In cea mai mare parte provin din zone sarace economic, de exemplu din Moldova, care furnizeaza circa 40% din toate prostituatele identificate de politie. Unele lucreaza pe cont propriu, dar cele mai multe sunt exploatate de proxeneti, care au fost sau mai sunt: taximetrusti, ghizi in domeniul turismului, cadre hoteliere, chelneri sau

simplici pensionari care detin apartamente destinate sexului. Desi nu exista informatii precise cu privire la ierarhia prostituatelor, cele care activeaza in cadrul marilor hoteluri sau restaurante sunt mai stilate si mai bine educate. In afara acestui grup de prostituate exista cele care isi exercita meseria in propriile locuinte sau in locuinte puse special la dispozitie de proxeneti.

O categorie aparte de prostituate pentru cazul României o reprezinta cele care isi desfasoara activitatea in zonele de parcare, special amenajate de-a lungul unor sosele principale, pentru TIR-urile conduse de soferii straini, in special turci. O parte importanta dintre aceste parcuri sunt dotate cu service-uri, baruri si alte facilitati, printre care si existenta unor prostituate, cum este de exemplu cazul zonei care leaga Ramnicu Valcea de statiunea Calimanesti.

Prostitutia juvenila este de asemenea extrem de raspandita in România, "copiii strazii" furnizand un veritabil "debuseu" atat pentru pedofilii romani, cat si pentru cei straini. Pe de alta parte, in traficul cu carne vie sunt inclusi si copiii. O serie de cazuri de adoptie din anii trecuti, in conditiile existentei unei legislatii deficitare, nu erau altceva decat forme disimulate de recrutare pentru prostitutie.

Prostitutia este atat de raspandita in România, incat pana si in legea invatamantului este prevazuta o reglementare speciala (art. 11) care interzice desfasurarea in scoli, camine, internate, cantine, cluburi, case de cultura, baze si complexuri culturale a activitatilor care "incalca principiile fundamentale ale moralei primejduind sanatatea fizica sau psihica a tineretului". Obiectivul articolului este prevenirea prostitutiei in mediul scolar.

In martie 1996 au fost adoptate modificari si completari ale legii nr. 61/1991 pentru sanctionarea delictelor de prostitutie si proxenetism, separat de Codul Penal si Codul de Procedura, adoptate de Senat, dar respinse de Camera Deputatilor. Conform modificarilor mentionate, "atragerea de persoane, sub orice forma, savarsita in localuri, parcuri, pe strazi sau in alte locuri publice, in vederea practicarii de raporturi sexuale cu acestea spre a obtine foloase materiale, precum si indemnul sau determinarea, in acelasi scop, a unei persoane la savarsirea unor astfel de fapte". Completarile la legea mentionata se adauga celor aduse Codului Penal, care pedepsesc actul de prostituare cu privire de libertate de la 6 luni la 4 ani, o pedeapsa mai severa decat cea aplicata inainte de 1990.

În pofida acestor masuri cu caracter legislativ și a acțiunilor sporadice întreprinse de organele de poliție, prostituția are o mare extindere în România, parțial și datorită eficacității reduse a controlului în acest domeniu. Deși moralistii apreciază că prostituția trebuie interzisă, trebuie precizat că în România de astăzi comercializarea sexualității ca atare reprezintă veritabila problemă, ci toate celelalte probleme sociale asociate cu ea: violența, agresiunea, exploatarea economică și sexuală a prostituatei și mai ales răspândirea bolilor asociate cu această profesiune (sifilisul și SIDA). Între 1992-1995 au fost înregistrate numai în București 5800 de cazuri de sifilis contactat în urma unor relații cu parteneri de ocazie. Numai o singură prostituată în vârstă de 22 ani, bolnavă de sifilis și SIDA a reușit să îmbolnăvească 156 de bărbați ("Libertatea", 1996).

Cauzele prostituției în România par să contrazică ideile acelor sociologi din Occident care susțin că acest fenomen nu este dependent de presiunile economice. Putinele cercetări făcute în România au permis identificarea următorilor factori care determină angajarea unor tineri în prostituție:

1. somajul - în condițiile procesului de restructurare a unor întreprinderi sau santiere sau în cazul încetării activității acestora numeroase tineri (mai ales muncitorii necalificați și absolvenții fostelor licee cu profil industrial) nu mai pot găsi de lucru în alta parte, alegeând calea prostituției ca fiind unicul mijloc de subzistență
2. nivelul scăzut al salariilor și condițiile grele de muncă - multe prostituate tineri au părinți bătrâni în întreținere și ele însele au o situație familială grea, fiind abandonate de soți, divorțate, cu copii mici de crescut, deoarece și-au întemeiat familii foarte devreme, când opțiunea pentru căsătorie a fost complet lipsită de discernământ
3. climatul educațional deficitar - în familiile de unde provin ambii părinți sau numai unul din ei consumă excesiv alcool, conflictele și bătăile sunt permanente, lipsa afecțiunii parentale este o constantă. Afinitatea cu subculturi infracționale a părinților determină episoade traumatice în care tanara poate fi implicată (viol, adesea comis chiar de tată sau de concubinul mamei, maltratare, abuz și alungarea de acasă). La acestea se adaugă lipsa de supraveghere, abandonul școlar, intrarea într-un anturaj favorabil prostituției (o prietenă care sunt deja în acest domeniu)

4. proxenetii sau codosii - la indemnul acestora se face recrutarea in prostitutie. Acest factor stimuleaza si precipita procesul angajarii in prostitutie. Exista o mare varietate a modalitatilor de recrutare prin intermediul acestor persoane, de la indemnurile propriilor "iubiti" ai tinerelor pana la ademenirea exercitata de diferite persoane cu care acestea vin in contact (patronii unitatilor in care lucreaza, proprietarii camerelor inchiriate de ele sau chiar unele rude mai varstnice).

Angajarea pe calea prostitutiei, in România, este mediata de numerosi alti factori predispozanti printre care:

- esecul familial personal (multe prostituate sunt divortate)
- angajarea in viata sexuala la varste foarte fragede (15 ani sau chiar mai devreme)
- agresare sexuala precedenta (violata in copilarie sau adolescenta)
- practicarea unor meserii cu "afinitate ocupationala" fata de cea de prostituata (chelnerite, cadre de deservire in unitati de alimentati publica)
- atractia exercitata de o mserie "interesanta", lipsita de rutina si dificultatile ocupatiei cotidiene, si care promite o serie de avantaje: venituri mari, posibilitati de distractie sporite, intalnirea unor oameni interesanti etc.

Concluzie: Cel putin pentru perioada de tranzitie, eradicarea sau ameliorarea prostitutiei in România pare o utopie. Pentru a tine fenomenul sub control, acesta trebuie legalizat. Chiar daca, in acest fel, România se va confrunta cu alte probleme, cel putin vor fi eliminate acelea care fac in prezent din profesia de prostituata o afacere extrem de sordida in interesul aproape exclusiv al proxenetilor si al celor care patroneaza exploatarea sexuala a tinerelor. O politica represiva in domeniul sexualitatii si a prostitutiei in special, nu a avut si nici nu poate sa aiba eficienta revendicata de moralistii si "aparatorii" imaginii României in lume. Dimpotriva, ea va mentine prostitutia la cote si mai inalte si va agrava si mai mult problemele sociale si medicale cu care aceasta institutie este asociata in prezent.